

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

5. svibnja 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita potrošača – Direktiva 2011/83/EU – Članak 6. stavak 1. točka (m) – Ugovor na daljinu između potrošača i trgovca – Obveza trgovca da potrošača obavijesti o postojanju proizvođačeva komercijalnog jamstva i o s njime povezanim uvjetima – Uvjeti pod kojima nastaje takva obveza – Sadržaj informacije koju treba dati potrošaču u vezi s proizvođačevim komercijalnim jamstvom – Utjecaj članka 6. stavka 2. Direktive 1999/44/EZ”

U predmetu C-179/21,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), odlukom od 11. veljače 2021., koju je Sud zaprimio 23. ožujka 2021., u postupku

absoluts -bikes and more- GmbH & Co. KG

protiv

the-trading-company GmbH,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: K. Jürimäe, predsjednica vijeća, N. Jääskinen, M. Safjan (izvjestitelj), N. Piçarra i M. Gavalec, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za absoluts -bikes and more- GmbH & Co. KG, C. Rohnke, *Rechtsanwalt*,
- za the-trading-company GmbH, A. Rinkler, *Rechtsanwalt*,
- za češku vladu, M. Smolek, J. Vlácil i S. Šindelková, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Noll-Ehlers, N. Ruiz García i I. Rubene, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2011., L 304, str. 64.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 8., str. 260.) i članka 6. stavka 2. Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL 1999., L 171, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 22., str. 17. i ispravak SL 2017., L 153., str. 41.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društava *absolut's -bikes and more- GmbH & Co. KG* (u daljnjem tekstu: *absolut's*) i *the-trading-company GmbH* u vezi s pitanjem postoji li obveza prvoga društva da svojim klijentima pruži informacije o komercijalnom jamstvu koje pružaju treće osobe za proizvode koje to društvo nudi na prodaju.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 1999/44

- 3 Uvodna izjava 21. Direktive 1999/44 glasi:

„budući da je, za pojedine kategorije robe, česta praksa kod trgovaca i proizvođača da nude jamstva za proizvode za slučaj bilo kakvog nedostatka koji postane očit unutar određenog razdoblja; budući da takva praksa može stimulirati tržišno natjecanje; budući da, premda takva jamstva predstavljaju zakonite marketinške alate, ona ne smiju potrošače dovesti u zabludu; budući da, kako bi se osiguralo da potrošači ne budu dovedeni u zabludu, jamstva trebaju sadržavati određene informacije, uključujući i izjavu da to jamstvo nema utjecaja na zakonska prava potrošača.”

- 4 Članak 1. te direktive glasi:

„1. Svrha je ove Direktive približavanje zakona i drugih propisa država članica o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu radi osiguranja jednoobrazne minimalne razine zaštite potrošača u kontekstu unutarnjeg tržišta.

2. Za potrebe ove Direktive:

[...]

e) ‚jamstvo‘: znači bilo koja obveza koju trgovac ili proizvođač preuzme prema potrošaču, bez dodatnih troškova, da će izvršiti povrat plaćene cijene ili robu zamijeniti, popraviti ili postupiti s robom na drugi način ako ona ne odgovara specifikaciji navedenoj u izjavi o jamstvu ili u dotičnom reklamnom oglašavanju te robe;

[...]

5 Članak 6. stavak 2. navedene direktive određuje:

„U jamstvu se:

- izjavljuje da potrošač ima zakonska prava prema primjenjivom nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuje prodaja robe široke potrošnje te se u njemu jasno navodi da na ta prava jamstvo nema utjecaja;
- navodi, jednostavno i razumljivim riječima, sadržaj jamstva i bitne pojedinosti potrebne za ostvarivanje prava koja su navedena u jamstvu, posebice trajanje jamstva i geografsko područje na koje se odnosi, te ime i adresa davatelja jamstva.”

Direktiva 2011/83

6 Uvodne izjave 4., 5. i 7. Direktive 2011/83 glase kako slijedi:

„(4) U skladu s člankom 26. stavkom 2. UFEU-a, unutarnje tržište treba obuhvaćati prostor bez unutarnjih granica, u kojem su osigurani slobodno kretanje roba i usluga te sloboda poslovnog nastana. Usklađivanje određenih aspekata potrošačkih ugovora sklopljenih na daljinu i izvan poslovnih prostorija nužno je za promicanje stvarnog potrošačkog unutarnjeg tržišta na kojem se postiže prava ravnoteža između visoke razine zaštite potrošača i konkurentnosti poduzeća, uz istodobno poštovanje načela supsidijarnosti.

(5) [...] [P]otpuna usklađenost informacija za potrošače i pravo odustajanja kod ugovora na daljinu i ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija doprinijet [će] visokoj razini zaštite potrošača i boljem funkcioniranju unutarnjeg tržišta poslovnih subjekata i potrošača.

[...]

(7) Potpuna usklađenost nekih ključnih regulatornih aspekata trebala bi znatno povećati pravnu sigurnost kako za potrošače tako i za trgovce. I potrošači i trgovci trebali bi naći oslonac u jedinstvenom regulatornom okviru koji se temelji na jasno definiranim pravnim konceptima koji uređuju određene aspekte ugovora između poslovnih subjekata i potrošača diljem Unije. Učinak takvog usklađivanja trebao bi biti uklanjanje prepreka koje proizlaze iz fragmentacije pravila i dovršetak unutarnjeg tržišta u tom području. Te je prepreke moguće ukloniti jedino utvrđivanjem jednoobraznih pravila na razini Unije. Nadalje, potrošači bi diljem Unije trebali uživati visoku zajedničku razinu zaštite.”

7 Članak 1. te direktive predviđa:

„Svrha ove Direktive je doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta usklađivanjem određenih aspekata zakona i drugih propisa u državama članicama o ugovorima koji se sklapaju između potrošača i trgovaca, postižući visoku razinu zaštite potrošača.”

8 Članak 2. točke 2., 7. i 14. navedene direktive glase:

„Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

[...]

2) ‚trgovac‘ znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja u vezi s ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom djeluje, uključujući i preko drugih osoba koje djeluju u njezino ime ili za njezin račun, u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću;

[...]

7) ‚ugovor na daljinu‘ znači ugovor sklopljen između trgovca i potrošača na temelju organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu bez istovremene fizičke prisutnosti trgovca i potrošača, isključivo uz korištenje jednog ili više sredstava daljinske komunikacije do, uključno, trenutka u kojem se sklapa ugovor;

[...]

14) ‚komercijalno jamstvo‘ znači svaka obveza kojom se trgovac ili proizvođač (jamac), povrh njegove pravne obveze koja se odnosi na jamstvo sukladnosti, obvezuje potrošaču nadoknaditi plaćenu cijenu ili zamijeniti, popraviti ili servisirati robu na bilo koji način ako ona ne zadovoljava specifikacije ili druge zahtjeve koji nisu u vezi sa sukladnošću određenom u izjavi o jamstvu ili u relevantnom reklamnom materijalu koji je dostupan u trenutku ili prije sklapanja ugovora”.

9 U skladu s člankom 3. stavkom 1. te direktive:

„Ova se Direktiva primjenjuje, pod uvjetima i u mjeri određenoj u njezinim odredbama, na svaki ugovor sklopljen između trgovca i potrošača. Ona se primjenjuje i na ugovore za isporuku vode, plina, električne energije ili područnoga grijanja, uključujući i kad ih isporučuju javni davatelji usluga, u mjeri u kojoj se ta dobra isporučuju na ugovornoj osnovi.”

10 Članak 5. stavak 1. točka (e) Direktive 2011/83 glasi:

„Prije no što ugovor koji nije ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija ili bilo koja odgovarajuća ponuda postanu obvezujući za potrošača, ako te informacije već nisu očite iz konteksta, trgovac na jasan i razumljiv način pruža kupcu sljedeće informacije:

[...]

e) povrh podsjećanja na postojanje zakonskog jamstva o sukladnosti robe, postojanje i uvjeti postprodajnih usluga i komercijalnih jamstava, kad je to primjenjivo;

[...]”

11 Članak 6. te direktive određuje:

„1. Prije nego što ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija ili bilo koja odgovarajuća ponuda postanu obvezujući za potrošača, trgovac na jasan i razumljiv način pruža kupcu sljedeće informacije:

a) glavne karakteristike robe ili usluga u mjeri u kojoj je to primjereno u odnosu na nosač podataka i na robu ili usluge;

[...]

l) podsjećanje da postoji zakonsko jamstvo o sukladnosti robe;

m) kada je to primjenjivo, postojanje i uvjete pružanja pomoći potrošaču nakon prodaje, postprodajnih servisa i komercijalnih jamstava;

[...]”

Njemačko pravo

12 Članak 312.d Bürgerliches Gesetzbucha (Građanski zakonik, u daljnjem tekstu: BGB), naslovljen „Obveza informiranja” u svojem stavku 1. propisuje:

„Kad je riječ o ugovorima sklopljenima izvan poslovnih prostorija i ugovorima na daljinu, trgovac je dužan potrošača informirati u skladu s odredbama članka 246.a [Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (Zakon o uvođenju Građanskog zakonika, u daljnjem tekstu: EGBGB)].

[...]”

13 U svojoj verziji koja se primjenjuje na činjenice slučaja, članak 479. BGB-a, naslovljen „Posebne odredbe o jamstvima”, u stavku 1. propisivao je:

„Svaka izjava o jamstvu (članak 443.) mora biti sastavljena na jasan i razumljiv način. Ona mora sadržavati:

1. navod o zakonskim pravima potrošača i naznaku da jamstvo nema utjecaja na ta prava, kao i

2. sadržaj jamstva i sve bitne informacije potrebne za ostvarivanje prava navedenih u jamstvu, posebice njegovo trajanje i geografsko područje na koje se odnosi, te ime i adresu davatelja jamstva.

[...]”

14 Članak 246.a EGBGB-a, naslovljen „Obveze informiranja kod ugovora sklopljenih izvan poslovnih prostorija i ugovora na daljinu, osim ugovora o financijskim uslugama” u stavku 1. određuje:

„(1) Trgovac je na temelju članka 312.d stavka 1. BGB-a dužan potrošaču pružiti sljedeće informacije:

[...]

9. kada je to primjenjivo, postojanje i uvjete pružanja pomoći potrošaču nakon prodaje, postprodajnih servisa i jamstava,

[...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 15 Društvo absoluts nudilo je na prodaju, na platformi za internetsku trgovinu Amazon, džepni nožić švicarskog proizvođača Victorinox. Stranica Amazona na kojoj se nalazila ta ponuda nije sadržavala informacije ni o kakvu jamstvu koje nudi absoluts ili treća osoba, nego poveznicu, naslovljenu „Upute za uporabu” koja se nalazila u rubrici „Ostale tehničke informacije”. Klikom na tu poveznicu, korisnik je pristupio informativnom listu od dvije stranice koji je sastavio i uobličio proizvođač noža. Na drugoj stranici nalazila se među ostalim izjava o „garanciji Victorinox” koja je glasila kako slijedi: „Garancija Victorinox obuhvaća sve nedostatke u materijalu ili u vezi s proizvodnjom bez vremenskog ograničenja (za elektroničke dijelove, 2 godine). Šteta nastala redovnim korištenjem ili nepravilnom upotrebom nije pokrivena jamstvom.”
- 16 Društvo the-trading-company, koje je konkurent društvu absoluts, smatra da potonje nije pružilo dovoljno informacija o jamstvu koje nudi proizvođač noža. Ono je slijedom toga, na temelju njemačkog propisa o nepoštenom tržišnom natjecanju podnijelo tužbu kojom je tražilo da se društvu absoluts naloži da prestane nuditi takve ponude, a da pritom istodobno potrošaču ne skrene pažnju na njegova zakonska prava i na činjenicu da proizvođačevo jamstvo nema utjecaja na ta prava i da pritom ne pojašnjava geografsko područje na koje se to jamstvo odnosi.
- 17 Nakon što nije uspjelo u prvostupanjskom postupku, tužbu društva the-trading-company prihvatio je u žalbenom postupku Oberlandesgericht Hamm (Visoki zemaljski sud u Hammu, Njemačka). Taj je sud smatrao da obveza informiranja koja se odnosi na jamstvo, na temelju odredbi članka 312.d stavka 1. prve rečenice BGB-a u vezi s člankom 246.a stavkom 1. prvim podstavkom prvom rečenicom točkom 9. EGBGB-a, kojima se prenosi članak 6. stavak 1. točka (m) Direktive 2011/83, tereti prodavatelja ako njegova ponuda sadržava, kao u ovom slučaju, naznaku o postojanju jamstva, neovisno o njezinu obliku. Osim toga, nakon što je pojasnio da opseg te obveze informiranja treba odrediti u skladu s člankom 479. stavkom 1. BGB-a, kojim se prenosi članak 6. stavak 2. Direktive 1999/44, navedeni sud utvrdio je da ponuda društva absoluts ne sadržava nijednu od informacija propisanih tom odredbom BGB-a i da, osim toga, nijedan dokument u spisu ne upućuje na to da je potrošač primio te informacije u kasnijoj fazi postupka narudžbe.
- 18 Društvo absoluts podnijelo je Bundesgerichtshofu (Savezni vrhovni sud) reviziju protiv presude Oberlandesgerichta Hamm (Visoki zemaljski sud u Hammu, Njemačka) radi ponovnog potvrđivanja prvostupanjske presude.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev pita se, kao prvo, je li trgovac koji se nalazi u situaciji društva absoluts dužan potrošača na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 obavijestiti o postojanju komercijalnog jamstva koje nudi proizvođač i o s njime povezanim uvjetima. Konkretnije, pita se nastaje li, uzimajući u obzir izraz „kada je to primjenjivo” koji se koristi u toj odredbi Direktive 2011/83, na temelju samog postojanja proizvođačevo jamstva, u ovom slučaju

Victorinoxova jamstva, takva obveza informiranja za trgovce koji prodaju dotični proizvod ili ta obveza nastaje samo u slučaju kad trgovac u svojoj ponudi spomene postojanje proizvođačeva jamstva.

- 20 S obzirom na strukturu i cilj Direktive 2011/83, ali i činjenicu da treba uzeti u obzir potrebu da se ne uvode ograničenja koja nisu proporcionalna temeljnim pravima trgovaca, sud koji je uputio zahtjev sklon je tumačiti članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 na način da na temelju samog postojanja proizvođačeva jamstva za trgovca ne nastaje obveza da svojim klijentima pruži informacije o tom jamstvu.
- 21 U tom se slučaju stoga sud koji je uputio zahtjev, kao drugo, pita nastaje li na temelju same napomene o proizvođačevu jamstvu u ponudi trgovca, neovisno o njezinu obliku i činjenici je li ona bila istaknuta, obveza informiranja predviđena člankom 6. stavkom 1. točkom (m) Direktive 2011/83, ili je – kako bi za trgovca nastala takva obveza informiranja – potrebno također da takva napomena bude lako uočljiva potrošaču, odnosno, osim toga, da za potrošača jasno ne proizlazi to da napomena o proizvođačevu jamstvu ne potječe od trgovca nego od samog proizvođača.
- 22 U slučaju da je trgovac poput društva absoluts, na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83, dužan potrošaču pružiti informacije o komercijalnom jamstvu koje nudi proizvođač, sud koji je uputio zahtjev pita se, kao treće, kakvog sadržaja moraju biti te informacije. Konkretnije, on želi znati mora li taj sadržaj biti isti kao što je onaj predviđen člankom 6. stavkom 2. Direktive 1999/44 ili može obuhvaćati manji broj informacija.
- 23 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
  - „1. Nastaje li obveza informiranja na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 već samim postojanjem proizvođačeva jamstva?
  2. U slučaju niječnog odgovora na prvo pitanje: nastaje li obveza informiranja na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 na temelju same napomene o proizvođačevu jamstvu u ponudi trgovca ili ta obveza nastaje ako potrošač tu napomenu može lako zapaziti? Postoji li obveza informiranja i ako potrošač može lako zapaziti da trgovac samo daje na raspolaganje informacije o jamstvu koje je pružio proizvođač?
  3. Moraju li informacije o postojanju i uvjetima proizvođačeva jamstva, koje se zahtijevaju u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (m) Direktive 2011/83, sadržavati iste informacije kao i jamstvo u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 1999/44 [...] ili je dovoljan i manji broj informacija?”

O prethodnim pitanjima

Prva dva pitanja

- 24 Svojim prvim i drugim pitanjem koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 tumačiti na način da kad je riječ o komercijalnom jamstvu koje nudi proizvođač, obveza informiranja koju trgovcu propisuje ta

odredba nastaje na temelju same činjenice postojanja tog jamstva ili je trgovac samo u određenim okolnostima dužan potrošača obavijestiti o postojanju takvog jamstva i o s njime povezanim uvjetima.

- 25 Najprije je potrebno istaknuti da je ugovor na daljinu definiran, na temelju članka 2. točke 7. Direktive 2011/83 kao „ugovor sklopljen između trgovca i potrošača na temelju organiziranog sustava prodaje ili pružanja usluga na daljinu bez istovremene fizičke prisutnosti trgovca i potrošača, isključivo uz korištenje jednog ili više sredstava daljinske komunikacije do, uključno, trenutka u kojem se sklapa ugovor”. Iz toga proizlazi da je ugovor o prodaji robe sklopljen između trgovca i potrošača na platformi za internetsku trgovinu obuhvaćen pojmom „ugovor na daljinu” i stoga, s obzirom na to da se ne primjenjuju isključenja predviđena u članku 3. stavcima 2. do 4. Direktive 2011/83, područjem primjene te direktive kako je definirano u njezinu članku 3. stavku 1.
- 26 Nakon ovog uvodnog pojašnjenja valja kao prvo podsjetiti na to da na temelju članka 6. stavka 1. Direktive 2011/83 trgovac mora, prije nego što ugovor na daljinu ili ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija ili bilo koja odgovarajuća ponuda postanu obvezujući za potrošača, tom potrošaču na jasan i razumljiv način pružiti različite informacije. Cilj je te odredbe osigurati to da se potrošaču prije sklapanja ugovora pruže informacije u pogledu ugovornih uvjeta i posljedica navedenog sklapanja, kako bi mu se omogućilo da odluči želi li se ugovorno obvezati prema trgovcu, kao i informacije nužne za pravilno izvršenje tog ugovora i osobito ostvarenje njegovih prava (presuda od 21. listopada 2020., Möbel Kraft, C-529/19, EU:C:2020:846, t. 26. i navedena sudska praksa).
- 27 Kad je konkretno riječ o obvezi informiranja prije sklapanja ugovora iz članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 trgovac mora obavijestiti potrošača „kada je to primjenjivo, [o] postojanj[u] i uvjet[ima] pružanja pomoći potrošaču nakon prodaje, postprodajni[m] servis[ima] i komercijalni[m] jamstv[ima]”.
- 28 Što se tiče komercijalnih jamstava, iz teksta te odredbe i izraza „kada je to primjenjivo” proizlazi da je trgovac, kada odobri komercijalno jamstvo, dužan potrošača obavijestiti o postojanju tog jamstva i o s njime povezanim uvjetima.
- 29 Suprotno tomu, na temelju teksta navedene odredbe ne može se utvrditi je li trgovac dužan, u slučaju postojanja proizvođačeva komercijalnog jamstva, potrošača obavijestiti o postojanju tog jamstva i o s njime povezanim uvjetima.
- 30 Naime, s jedne strane, izraz „kada je to primjenjivo” iz članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 ima za cilj samo pojasniti da se obveza informiranja prije sklapanja ugovora, predviđena tom odredbom, primjenjuje kad postoji komercijalno jamstvo, a da pritom ipak ne pruža korisne naznake za odgovor na pitanje treba li trgovac – u slučaju kad uz komercijalno jamstvo koje nudi proizvođač postoji i ono koje nudi trgovac i kad proizvođačevo komercijalno jamstvo nije predmet predviđenog ugovora između potrošača i trgovca – samo zbog tog postojanja potrošaču pružiti informacije ne samo o vlastitom jamstvu nego i o onome proizvođača.
- 31 S druge strane, korištenje izraza „komercijalna jamstva” u množini u članku 6. stavku 1. točki (m) Direktive 2011/83 može se razumjeti na način da obuhvaća i različita komercijalna jamstva koja trgovac može ponuditi za istu robu ili različite robe, kao i komercijalna jamstva koja istodobno nude trgovac i proizvođač kao zasebni subjekti.

- 32 Budući da tekst članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 sam za sebe ne omogućuje davanje odgovora na pitanja suda koji je uputio zahtjev, tu odredbu valja stoga tumačiti s obzirom na njezin kontekst i ciljeve koji se njome žele postići (vidjeti u tom smislu presudu od 10. srpnja 2019., Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, t. 35. i 37. i navedenu sudsku praksu).
- 33 Kada je riječ, kao prvo, o kontekstu članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83, valja istaknuti da je pojam „komercijalno jamstvo” definiran u članku 2. točki 14. Direktive 2011/83 kao „svaka obveza kojom se trgovac ili proizvođač [...] obvezuje potrošaču [...]”. Iz toga slijedi da pojam „komercijalno jamstvo” u smislu Direktive 2011/83 ne obuhvaća samo komercijalna jamstva koja nudi trgovac nego i ona koja nudi proizvođač.
- 34 Osim toga, iz zajedničkog tumačenja pojmova „trgovac” i „komercijalno jamstvo” iz točaka 2. i 14. članka 2. Direktive 2011/83 proizlazi da za zakonodavca Unije ne bi imalo nikakvog smisla u članku 2. točki 14. Direktive 2011/83 upotrijebiti izraze „ili proizvođač” ako obveza informiranja prije sklapanja ugovora iz članka 6. stavka 1. točke (m) te direktive nije obuhvaćala barem u određenim okolnostima komercijalno jamstvo koje nudi proizvođač.
- 35 Naime, kad proizvođač prodaje potrošaču robu koju proizvodi, izravno ili preko drugih osoba koje djeluju u njegovo ime ili za njegov račun, treba ga smatrati „trgovcem” u smislu članka 2. točke 2. Direktive 2011/83. Stoga, komercijalno jamstvo koje nudi može odgovarati samo „obvezi kojom se trgovac obvezuje” u smislu članka 2. točke 14. te direktive, a ne obvezi „proizvođača” u smislu potonje odredbe.
- 36 U tim okolnostima izraz „ili proizvođač” iz članka 2. točke 14. Direktive 2011/83 upućuje na situaciju u kojoj se osoba trgovca ne podudara s osobom proizvođača. Međutim, uzimajući u obzir činjenicu da se izraz „komercijalno jamstvo” koristi samo u članku 6. stavku 1. točki (m) te direktive i u analogno predviđenoj odredbi za ugovore koji nisu ugovori na daljinu ili ugovori sklopljeni izvan poslovnih prostorija u članku 5. stavku 1. točki (e) direktive, izraz „ili proizvođač” može zadržati smisao samo ako je trgovac, u okviru obveze informiranja prije sklapanja ugovora iz tih dviju odredbi, barem u određenim okolnostima dužan potrošaču pružiti informacije ne samo o vlastitom komercijalnom jamstvu, nego i o onome koje nudi proizvođač.
- 37 Nadalje, u situaciji u kojoj se glavni predmet ugovornog odnosa odnosi na robu koju je proizvela osoba koja nije trgovac, obveza informiranja prije sklapanja ugovora iz članka 6. stavka 1. Direktive 2011/83 mora obuhvatiti sve bitne informacije koje se odnose na navedeni predmet, odnosno na dotičnu robu, kako bi potrošač mogao, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 26. ove presude, odlučiti želi li se ugovorno obvezati prema trgovcu u odnosu na taj glavni predmet. Naime, osim „glavnih značajki robe” koje se izričito navode u članku 6. stavku 1. točki (a) Direktive 2011/83, takve informacije načelno uključuju i sva jamstva koja su neraskidivo povezana s robom, među kojima je i komercijalno jamstvo koje nudi proizvođač.
- 38 Kad je, kao drugo, riječ o cilju koji se želi postići Direktivom 2011/83, valja podsjetiti na to da se njome, kao što to proizlazi iz njezina članka 1. u vezi s uvodnim izjavama 4., 5. i 7. te direktive, nastoji pridonijeti postizanju visoke razine zaštite potrošača na način da se jamči njihova obaviještenost i sigurnost u pravnim poslovima s trgovcima. Osim toga, zaštita potrošača zajamčena je u politikama Unije člankom 169. UFEU-a kao i člankom 38. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (presuda od 10. srpnja 2019., Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, t. 39.).

- 39 S obzirom na to, Sud je presudio da prilikom tumačenja odredbi Direktive 2011/83, valja osigurati, kao što je to navedeno u uvodnoj izjavi 4. te direktive, pravu ravnotežu između visoke razine zaštite potrošača i konkurentnosti poduzeća, uz poštovanje poduzetnikove slobode poduzetništva kako je to utvrđeno člankom 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (vidjeti u tom smislu presudu od 10. srpnja 2019., Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, t. 44.).
- 40 U tom okviru, iako je točno da obavještavanje potrošača o informacijama o proizvođačevu komercijalnom jamstvu, kao element koji je neraskidivo povezan s robom koja je predmet predviđenog ugovornog odnosa s trgovcem, osigurava visoku razinu zaštite potrošača, bezuvjetna obveza pružanja takvih informacija u svim okolnostima čini se neproporcionalna, osobito u gospodarskom kontekstu djelovanja pojedinih poduzeća, posebice najmanjih (vidjeti po analogiji presudu od 14. svibnja 2020., EIS, C-266/19, EU:C:2020:384, t. 35. i navedenu sudsku praksu). Naime, takva bezuvjetna obveza obvezala bi trgovce na obavljanje značajnog posla prikupljanja i ažuriranja informacija povezanih s tim jamstvom, iako se oni nužno ne nalaze u izravnom ugovornom odnosu s proizvođačima i iako pitanje komercijalnog jamstva proizvođača načelno nije obuhvaćeno ugovorom koji namjeravaju sklopiti s potrošačem.
- 41 U tim okolnostima, odvagivanje visoke razine zaštite potrošača i konkurentnosti poduzetnika, kako je to navedeno u uvodnoj izjavi 4. Direktive 2011/83, mora dovesti do zaključka da je trgovac dužan prije sklapanja ugovora potrošaču pružiti informacije o proizvođačevu komercijalnom jamstvu samo ako legitimni interes prosječnog potrošača za visokom razinom zaštite, koji je prosječno obaviješten i koji postupa s uobičajenom pažnjom i oprežnošću treba prevladati s obzirom na njegovu odluku o tome hoće li se ugovorno obvezati prema trgovcu.
- 42 Iz doslovne, sustavne i teleološke analize u točkama 27. do 41. ove presude proizlazi da obveza informiranja prije sklapanja ugovora iz članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 obuhvaća komercijalno jamstvo koje nudi trgovac i ono koje nudi proizvođač kad potrošač, kao što to proizlazi iz točke 41. ove presude, ima legitiman interes, s obzirom na razinu zaštite predviđenu tom direktivom, dobiti informacije o tom pitanju kako bi mogao donijeti svoju odluku o tome da se ugovorno obveže prema trgovcu. Iz toga slijedi da je trgovac dužan potrošaču prije sklapanja ugovora pružiti informacije o proizvođačevu komercijalnom jamstvu ne samo zbog postojanja tog jamstva, nego i zbog postojanja takvog legitimnog interesa.
- 43 Slijedom toga, valja kao drugo utvrditi ima li potrošač, u okolnostima poput onih koje karakteriziraju ponude trgovca o kojem je riječ u glavnom postupku, legitiman interes da od trgovca prije sklapanja ugovora dobije informacije o komercijalnom jamstvu koje nudi proizvođač i o s njime povezanim uvjetima.
- 44 U tom pogledu, valja priznati postojanje takvog legitimnog interesa kad trgovac komercijalno jamstvo koje nudi proizvođač učini središnjim ili odlučujućim elementom svoje ponude.
- 45 Konkretnije, s obzirom na to da trgovac izričito privlači pažnju potrošača na postojanje proizvođačeva komercijalnog jamstva na način da ga čini glavnim čimbenikom pri prodaji ili reklamnim argumentom i na način da time poboljšava konkurentnost i privlačnost svoje ponude u odnosu na ponude svojih konkurenata, primjenjuje se obveza informiranja iz članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83.
- 46 Naime, s jedne strane, takva je informacija, u pogledu zaštite potrošača, neophodna kako potonji ne bi bili dovedeni u zabludu nejasnim, dvosmislenim ili nepotpunim informacijama o različitim postojećim jamstvima i o njihovu izričaju te kako bi, među ostalim, mogli razumjeti da

komercijalno jamstvo koje nudi proizvođač ne potječe od trgovca i mogu li se prava iz njega, prema potrebi, ostvariti preko potonjeg. S druge strane, takva obveza informiranja ne može se smatrati neproporcionalnim opterećenjem za trgovca, s obzirom na to da potonji sam odlučuje, uz potpuno poznavanje stanja stvari, skrenuti pažnju potrošača na to pitanje i na to da zbog njega namjerava ostvariti konkurentsku prednost.

- 47 Nasuprot tomu, ako se u ponudi trgovca na sporedan, beznačajan ili zanemariv način spominje proizvođačevo komercijalno jamstvo, tako da se za njega, s obzirom na sadržaj i sastav ponude, ne može objektivno smatrati da predstavlja komercijalni argument trgovca ni da potrošača može dovesti u zabludu, trgovac ne može samo na temelju te napomene biti dužan potrošaču, na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83, pružiti prije sklapanja ugovora informacije u vezi s tim jamstvom.
- 48 Kako bi se utvrdilo predstavlja li proizvođačevo komercijalno jamstvo središnji ili odlučujući element ponude trgovca, u smislu točke 44. ove presude, valja uzeti u obzir sadržaj i opći sastav ponude s obzirom na dotičnu robu, važnost napomene o proizvođačevu komercijalnom jamstvu u pogledu glavnog čimbenika pri prodaji ili reklamnog argumenta, mjesto koje ta napomena zauzima u ponudi, opasnost od dovođenja u zabludu ili zabunu koju ta napomena može stvoriti kod prosječnog potrošača koji je prosječno obaviješten i koji postupa s uobičajenom pažnjom i oprežnošću u pogledu različitih prava na jamstvo koja on može ostvariti ili stvarnog identiteta jamca, postojanju u ponudi pojašnjenja o drugim jamstvima koja su povezana s robom i svaki drugi element na temelju kojeg se može utvrditi objektivna potreba zaštite potrošača.
- 49 S obzirom na te kriterije, na sudu koji je uputio zahtjev je da provjeri može li se za napomenu o proizvođačevu komercijalnom jamstvu u ponudi trgovca u glavnom predmetu smatrati da predstavlja središnji ili odlučujući element ponude tog trgovca koji čak može stvoriti obvezu informiranja prije sklapanja ugovora iz članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83. Iako takvu provjeru mora provesti isključivo sud koji je uputio zahtjev, Sud koji odlučuje o prethodnom pitanju ipak može, prema potrebi, dati pojašnjenja koja nacionalni sud usmjeravaju u njegovoj odluci (presuda od 3. veljače 2021., FIGC i Consorzio Ge.Se.Av., C-155/19 i C-156/19, EU:C:2021:88, t. 59. i navedena sudska praksa).
- 50 U ovom slučaju valja istaknuti da proizvođačevo komercijalno jamstvo nije bilo izravno navedeno u samom tekstu ponude i da ga stoga trgovac nije u značajnoj mjeri koristio kao glavni čimbenik pri prodaji ili reklamni argument.
- 51 Konkretno, valja najprije utvrditi da je to jamstvo u ponudi bilo navedeno samo na sporedan način i to na drugoj stranici proizvođačeva informativnog lista kojem je bilo moguće pristupiti zahvaljujući poveznici naslovljenoj „Upute za uporabu”, koja se nalazila u rubrici „Ostale tehničke informacije”, a riječ je o odredbama koje načelno upućuju na informacije koje je proizvođač pružio u pogledu dotične robe. Nadalje, navedeno jamstvo proizlazi upravo iz informativnog lista koji nije sastavio trgovac nego proizvođač, u kojem se jamstvo konkretno identificira kao jamstvo potonjega. Naposljetku, opasnost da je potrošač mogao biti doveden u zabludu ili zabunu u pogledu naravi jamstva i stvarnog identiteta jamca tim je manja jer u ponudi nigdje nije bilo spomenuto konkurentno jamstvo onomu koje nudi proizvođač.
- 52 U tim okolnostima, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, za napomenu o proizvođačevu komercijalnom jamstvu, poput onog o kojem je riječ u glavnom predmetu, ne može se smatrati da predstavlja središnji ili odlučujući element ponude trgovca.

53 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo i drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 treba tumačiti na način da kad je riječ o komercijalnom jamstvu koje nudi proizvođač, obveza informiranja koju trgovcu propisuje ta odredba ne nastaje na temelju same činjenice postojanja tog jamstva, nego samo onda kad potrošač ima legitiman interes dobiti informacije o navedenom jamstvu kako bi mogao donijeti odluku o tome da se ugovorno obveže prema trgovcu. Takav legitimni interes osobito postoji kad trgovac proizvođačevo komercijalno jamstvo čini središnjim ili odlučujućim elementom svoje ponude. Kako bi se utvrdilo predstavlja li jamstvo takav središnji ili odlučujući element, valja uzeti u obzir sadržaj i opći sastav ponude s obzirom na dotičnu robu, važnost napomene o proizvođačevu komercijalnom jamstvu u pogledu glavnog čimbenika pri prodaji ili reklamnog argumenta, mjesto koje ta napomena zauzima u ponudi, opasnost od dovođenja u zabludu ili zabunu koju ta napomena može stvoriti kod prosječnog potrošača koji je prosječno obaviješten i koji postupa s uobičajenom pažnjom i oprežnošću u pogledu različitih prava na jamstvo koja on može ostvariti ili stvarnog identiteta jamca, postojanju u ponudi pojašnjenja o drugim jamstvima koja su povezana s robom i svaki drugi element na temelju kojeg se može utvrditi objektivna potreba zaštite potrošača.

Treće pitanje

54 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 tumačiti na način da informacije koje je potrebno pružiti potrošaču u pogledu uvjeta koji se odnose na proizvođačevo komercijalno jamstvo odgovaraju informacijama iz članka 6. stavka 2. Direktive 1999/44.

55 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je svrha Direktive 1999/44, na temelju njezina članka 1. stavka 1., približavanje zakona i drugih propisa država članica u odnosu na određene aspekte prodaje robe široke potrošnje i povezana jamstva radi osiguranja minimalne razine zaštite potrošača u kontekstu unutarnjeg tržišta.

56 Kad je riječ, konkretnije, o članku 6. stavku 2. Direktive 1999/44, iz teksta te odredbe u vezi s njezinim člankom 1. stavkom 2. točkom (e) i uvodnom izjavom 21. proizlazi da jamstva trgovca i jamstva proizvođača trebaju sadržavati određene informacije navedene u članku 6. stavku 2. iste direktive kako bi se osiguralo to da potrošač ne bude doveden u zabludu.

57 Valja istaknuti da se člankom 6. stavkom 2. Direktive 1999/44 i člankom 6. stavkom 1. točkom (m) Direktive 2011/83, iako se oba odnose na komercijalna jamstva koja nude trgovci i proizvođači, žele postići različiti ciljevi. Naime, dok se prvom od tih odredbi nastoje pojasniti informacije koje se moraju nalaziti u tim jamstvima, cilj je druge odredbe, kao što to osobito proizlazi iz njezina teksta, potrošača prije sklapanja ugovora informirati o postojanju takvih jamstava i o s njima povezanim uvjetima.

58 Stoga trgovac, u slučajevima u kojima je potrošaču dužan prije sklapanja ugovora pružiti informacije o proizvođačevu komercijalnom jamstvu, na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 treba prenijeti informacije koje se odnose samo na postojanje i uvjete tog jamstva, a ne na cjelokupni sadržaj navedenog jamstva.

59 Slijedom toga, među različitim elementima navedenima u članku 6. stavku 2. Direktive 1999/44, treba utvrditi one koji se odnose na „uvjete” komercijalnih jamstava u smislu članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83.

- 60 U tom pogledu, kao što to Komisija ističe u svojim pisanim očitovanjima, članak 6. stavak 2. prva alineja Direktive 1999/44 ne odnosi se na uvjete koji se primjenjuju na komercijalno jamstvo u smislu članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83, nego se odnosi na podsjećanje na postojanje zakonskog jamstva o sukladnosti robe.
- 61 Kad je riječ o članku 6. stavku 2. drugoj alineji Direktive 1999/44, valja istaknuti da „sadržaj jamstva” i „bitne pojedinosti koje je potrebno znati za ostvarivanje prava koja su navedena u jamstvu, kao što su trajanje jamstva i geografsko područje na koje se odnosi” nužno obuhvaćaju uvjete koji se odnose na komercijalno jamstvo u smislu članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83. Nadalje, „ime i adresa davatelja jamstva” spadaju pod te uvjete jamstva, jer ovisno o okolnostima, identitet i geografski položaj davatelja jamstva pružaju dodatne relevantne informacije koje se odnose na uvjete jamstva.
- 62 S obzirom na navedeno, uzimajući u obzir, s jedne strane, generičku narav izrazâ „sadržaj jamstva” i „bitne pojedinosti [...] za ostvarivanje prava koja su navedena u jamstvu” iz članka 6. stavka 2. Direktive 1999/44 i, s druge strane, činjenicu da su elementi koji se u njemu nalaze navedeni kao primjeri, pojam „uvjeti [...] koji su povezani” s komercijalnim jamstvima u smislu članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 ne može se ograničiti na trajanje i geografsko područje na koje se jamstvo odnosi, odnosno na ime i adresu davatelja jamstva.
- 63 Taj pojam nužno obuhvaća sve uvjete za primjenu i ostvarenje prava iz komercijalnih jamstava, pri čemu valja podsjetiti, kao što to proizlazi iz točke 53. ove presude, na to da se predugovorne informacije o proizvođačevu komercijalnom jamstvu moraju pružiti isključivo s ciljem da se potrošaču omogući da donese odluku o tome želi li se ugovorno obvezati prema trgovcu.
- 64 Prema tome, trgovac je na temelju članka 6. stavka 1. točke (m) Direktive 2011/83 u vezi s člankom 6. stavkom 2. drugom alinejom Direktive 1999/44, dužan potrošaču, kako bi postupio u skladu s njegovim legitimnim interesom navedenim u točki 53. ove presude, pružiti sve informacije o uvjetima za primjenu i ostvarenje prava iz dotičnog komercijalnog jamstva, što može također uključivati, kao što je to Komisija navela u svojim pisanim očitovanjima, ne samo mjesto popravka u slučaju nastanka štete ili eventualna ograničenja jamstva, nego, kao što je to navedeno u točki 61. ove presude, i ime i adresu davatelja jamstva.
- 65 S obzirom na prethodna razmatranja, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 u vezi s člankom 6. stavkom 2. drugom alinejom Direktive 1999/44, treba tumačiti na način da informacije koje potrošaču treba pružiti o uvjetima koji se odnose na proizvođačevo komercijalno jamstvo obuhvaćaju svaku informaciju koja se odnosi na uvjete za primjenu i ostvarenje prava iz takvog jamstva, koja potrošaču omogućuje da donese odluku o tome želi li se ugovorno obvezati prema trgovcu.

Troškovi

- 66 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

1. Članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća treba tumačiti na način da kad je riječ o komercijalnom jamstvu koje nudi proizvođač, obveza informiranja koju trgovcu propisuje ta odredba ne nastaje na temelju same činjenice postojanja tog jamstva, nego samo onda kad potrošač ima legitiman interes dobiti informacije o navedenom jamstvu kako bi mogao donijeti odluku o tome da se ugovorno obveže prema trgovcu. Takav legitiman interes osobito postoji kad trgovac proizvođačevo komercijalno jamstvo čini središnjim ili odlučujućim elementom svoje ponude. Kako bi se utvrdilo predstavlja li komercijalno jamstvo takav središnji ili odlučujući element ponude trgovca, valja uzeti u obzir sadržaj i opći sastav ponude s obzirom na dotičnu robu, važnost napomene o proizvođačevu komercijalnom jamstvu u pogledu glavnog čimbenika pri prodaji ili reklamnog argumenta, mjesto koje ta napomena zauzima u ponudi, opasnost od dovodenja u zabludu ili zabunu koju ta napomena može stvoriti kod prosječnog potrošača koji je prosječno obaviješten i koji postupa s uobičajenom pažnjom i oprežnošću u pogledu različitih prava na jamstvo koja on može ostvariti ili stvarnog identiteta jamca, postojanju u ponudi pojašnjenja o drugim jamstvima koja su povezana s robom i svaki drugi element na temelju kojeg se može utvrditi objektivna potreba zaštite potrošača.
2. Članak 6. stavak 1. točku (m) Direktive 2011/83 u vezi s člankom 6. stavkom 2. drugom alinejom Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu treba tumačiti na način da informacije koje potrošaču treba pružiti o uvjetima koji se odnose na proizvođačevo komercijalno jamstvo obuhvaćaju svaku informaciju koja se odnosi na uvjete za primjenu i ostvarenje prava iz takvog jamstva, koja potrošaču omogućuje da donese odluku o tome želi li se ugovorno obvezati prema trgovcu.

Potpisi